

Rovaniemi 3. september 2016

***Skov og skovbrug på museum,
hvorfor nu det?***

***Tanker og overvejelser om dansk
skovbrug ca. 1880-1950***

Museumsinspektør

Helle Serup

Cand.silv., ph.d.

Dansk Jagt- og Skovbrugsmuseum

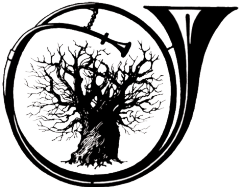

Den samfundsmæssige udvikling

Arbejds tid pr. uge	1900	1958
	60,4	47,5

Befolkning	1880
By	26 %
Land	74 %
Total	1.969.039

Semester	1930	1955
	1 uge	3 uger

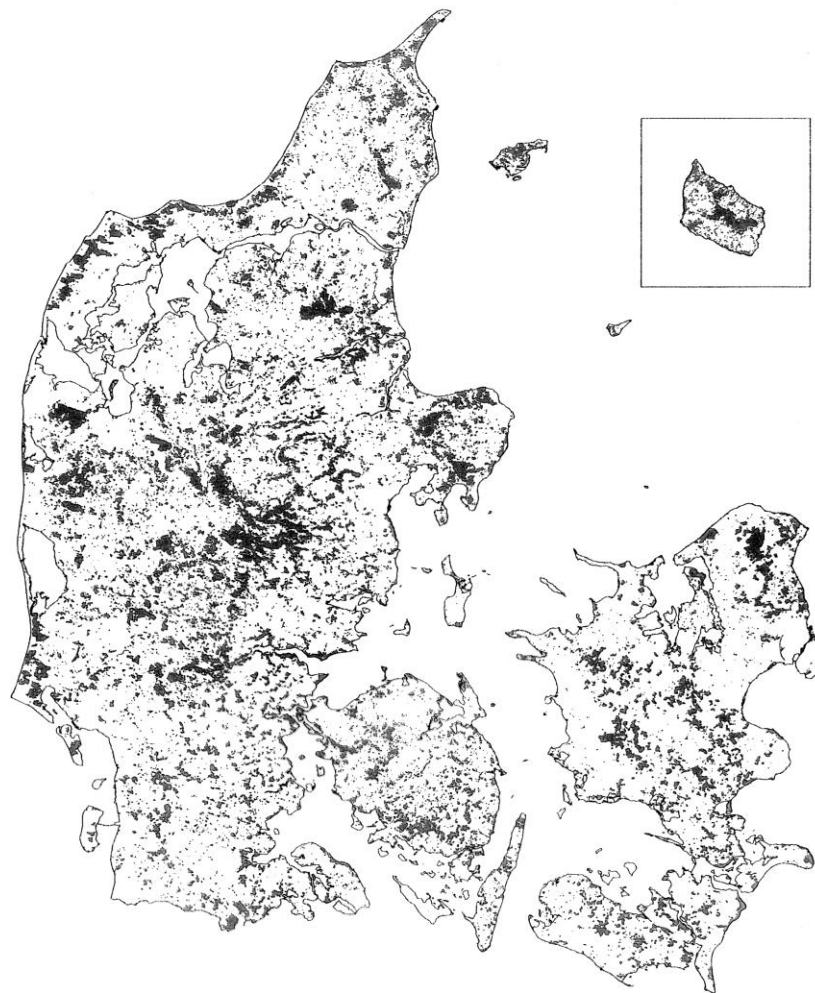
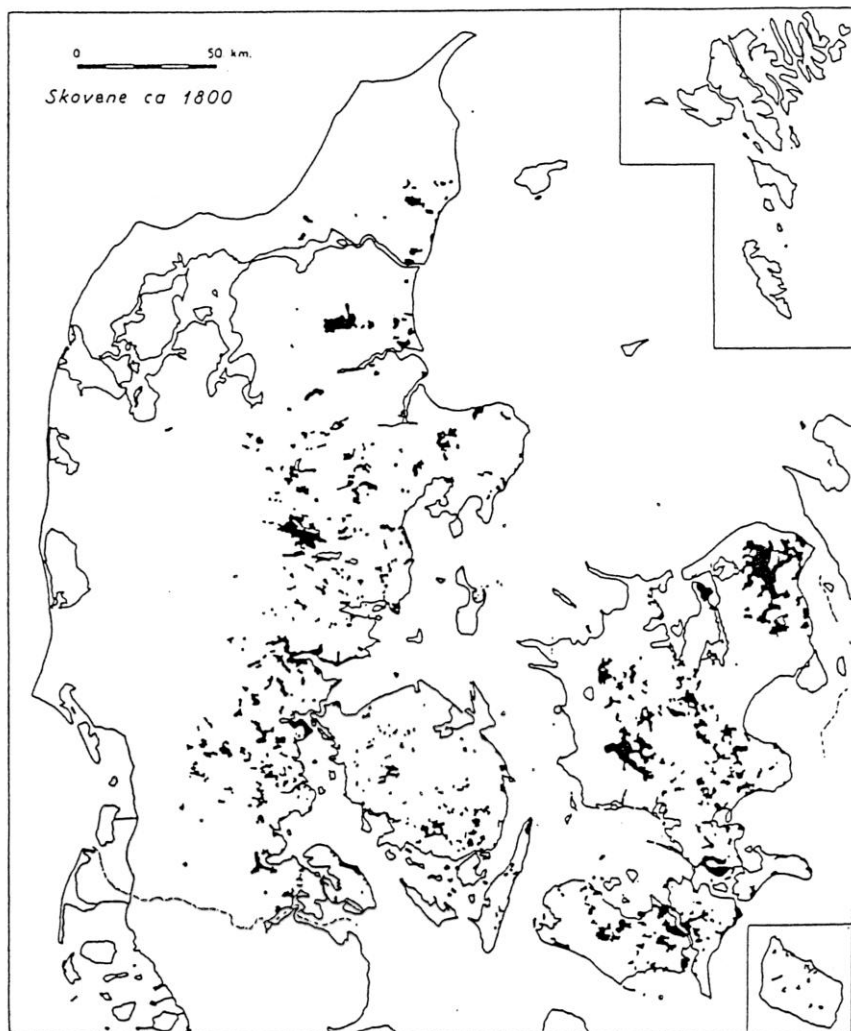

Danmarks skovareal ca. 1800 og 1990

DANMARKS SKOVE

Ca. 1:1800000

Tegnet af Statens Planteavlsvforsøg

Thorsø Bakker v. Silkeborg 1840

Bestands Kort

over

Fruelunds Pjerge

eller Thorsøe Bakkerne 241 Tdr 4700 nSk.

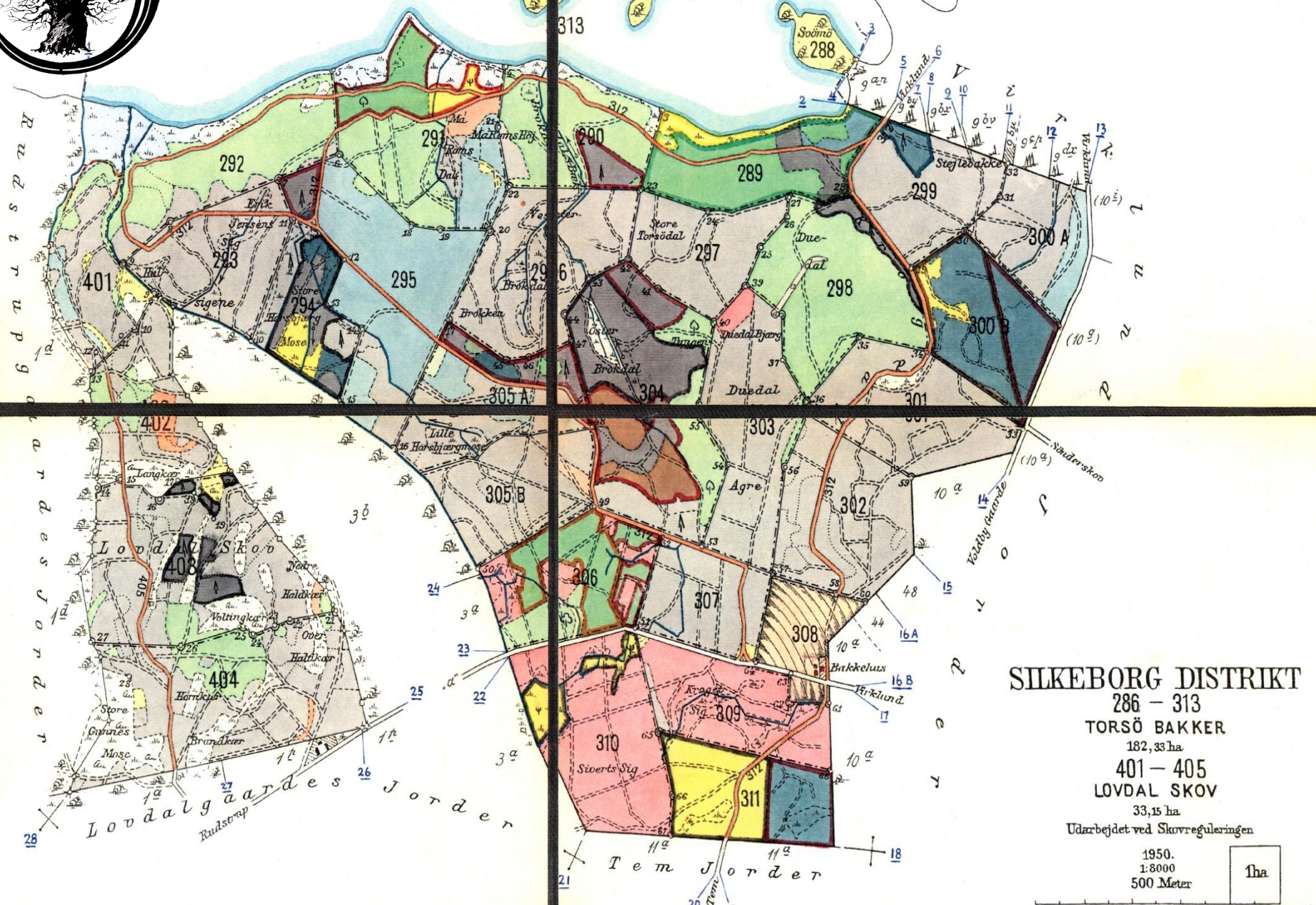
Silkeborg Shoudestrikt.

1840.

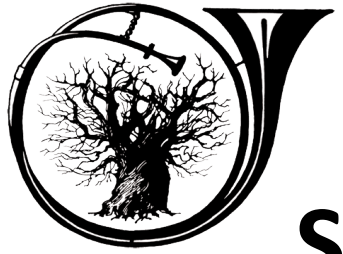
Thorsø Bakker v. Silkeborg 1950

SILKEBORG DISTRIKT
 286 - 313
 TORSØ BAKKER
 182,33 ha
 401 - 405
 LOVDAL SKOV
 33,15 ha
 Udarbejdet ved Skovreguleringen
 1950.
 1:8000
 500 Meter

1ha

Hvad skete der i skoven?

Skovdyrkning og planlægning

- Fra uorden til orden
- Udnyttelse af alle arealer
- Mere planterige kulturer, dræning
- Indførelse af højere ydende (eksotiske) træarter, primært nåletræer
- Anvendelse af bedre redskaber
- Omfattende planlægning, opgørelser af mængder, udregning af fremtidig udbytte

Skovbrug som erhverv

Skoven, N. V. Dorph 1921

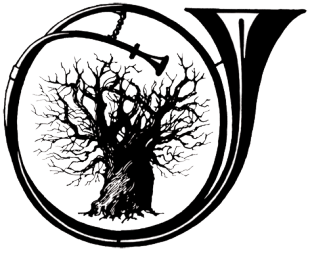

Professionelle skovfolk

Skovrider
Skovfoged
Skovløber
Skovarbejder

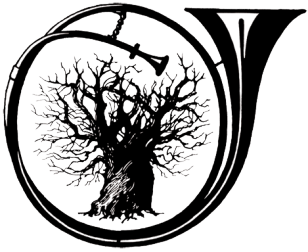

Fotos: Dansk Jagt- og Skovbrugsmuseum

Foreningsdannelse

- Almindelige møder af danske skovbrugere 1877-88
- **Dansk Skovforening 1888**
- Forstlig Diskussionsforening 1897, fra 1918
Danske Forstkandidaters Forening
- **De Samvirkende Danske Skovfogeder 1912**

Jægersborg Dyrehave Skovkort 1764

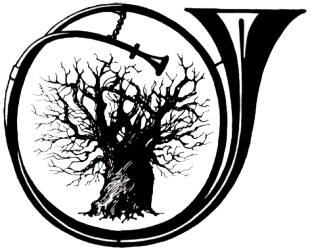

Jægersborg Dyrehave

Foto: Ib Welling

Naturfredning

- hvorfor og for hvem?

Udvalget for Naturfredning

Stiftet 1905

Mest videnskabsfolk

Bevare

plante- og dyresamfund,
naturskønne landskaber

Ikke adgang for folk

Videnskabelig

Forstlige

Økonomiske

Foreningen for Naturfredning

Stiftet 1911

Alle slags folk

Bevare smukke og
ejendommelige steder

Adgang for folk

Æstetiske

Folkelige

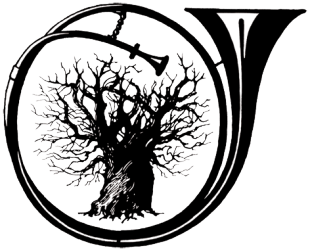
Publikumsvenlige

Lov om Naturfredning 27. april 1917

Oprettelse af Naturfredningsråd

"Hvorledes Dagen gaar for Kommissionen til gamle Træers Bevarelse" (gengivet efter Blæksprutten 1922, s. 13)

Befolkningens adgang til skovene

- Adgang sikret i de offentlige skove med Naturfredningsloven fra 1917 (1/3 af skovene)
- Debat om adgang til de private skove starter for alvor i 1921
- Meget stor uenighed (3 forslag til ny skovlov og 3 forslag til skovpolitilov)
- Ny skovlov i 1935
- Problem ved adgang: **Skovsvineri**

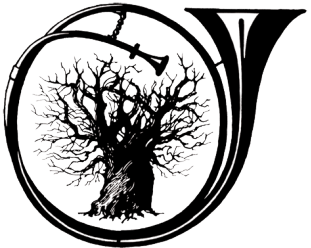
”Krig for skovenes renholdelse”

Sildeskind og æggeskaller,
propper, madpapir og skår
pynter ej i skovens haller.

Tag dem med dig, når du går.

Naturfredningsforeningen
Konkurrence 1912

Skovsvinet – et ”dyr” i skoven

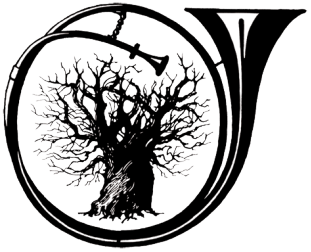
Bræk ej gren,
bryd ej rod,
skær ej navn i bark og stamme.
Vælt ej hegn,
luk hvert led,
gør ej gæstfrihed til skamme.

*Skov- og Naturstyrelsen
og Dansk Skovforening,
2010.*

Hans Hartvig Seedorff Pedersen

Dansk Skovforening 1944

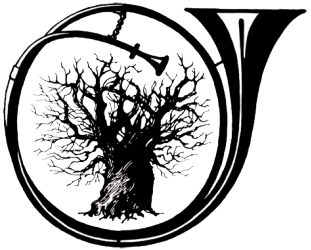
Jagt og Skov i Forum 1934

Udstilling på Bellahøj 1938

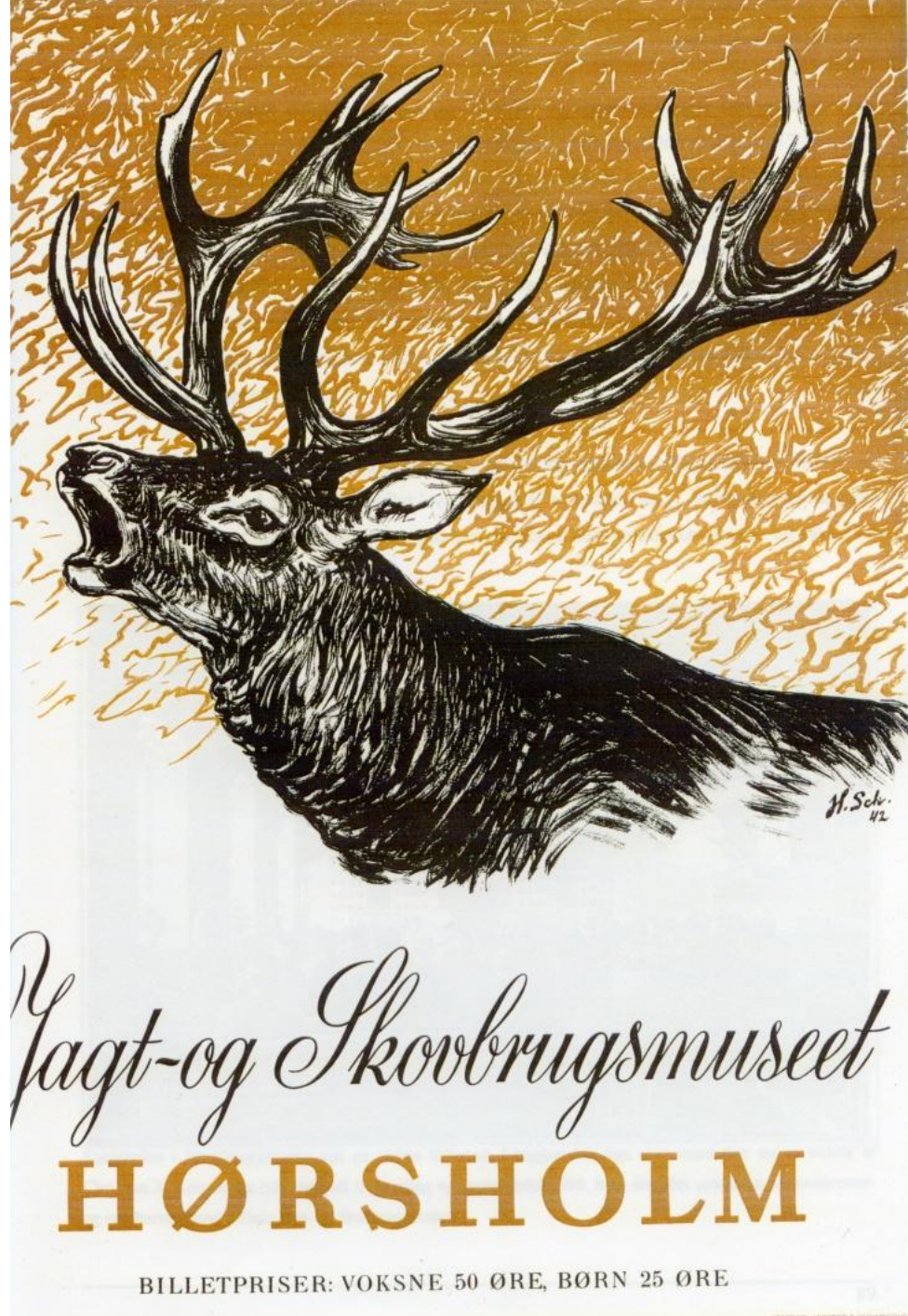

Den først plakat fra 1942

Entre:

Voksne 50 øre

Børn 25 øre

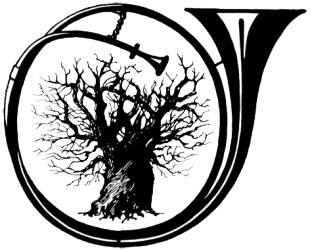
Jagt- og

Skovbrugsmuseet

Fra Aabningshøjtideligheden

i Hørsholm Fredag

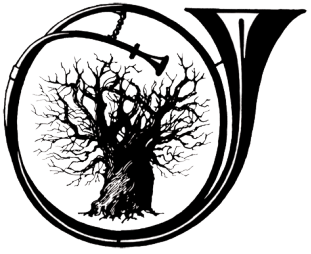
d. 22. Maj 1942

Hvorfor et museum?

- Mere fritid og ønske om øget adgang til naturen
- Større interesse for naturen/ideer om fredning
- Skovbruget bliver et erhverv
- Ikke-forstfolks indflydelse på skovbrugets vilkår
- Skovsvineri
- Oplysningskampagner
- Samling af genstande, der skulle opbevares et sted

- Kun den halve historie
 - på jagtsiden foregik lignende overvejelser.

Mange tak!

Thank you

Kittos!